C/2026/4993

30.9.2026

Geograafilise tähisega toote spetsifikaadi heakskiidetud standardmuudatust käsitleva teate avaldamine kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2025/27 ([1]) artikli 5 lõikega 4

(C/2026/4993)

STANDARDMUUDATUSE HEAKSKIITMISE TEADE

(Määruse (EL) 2024/1143 artikkel 24)

„Λευκωσία“

ELi viitenumber: PGI-CY-A1621-AM02 – 1.7.2026

1. **Toote nimetus**

„Λευκωσία“

2. **Geograafilise tähise tüüp**

☐ KPN

☑ KGT

3. **Valdkond**

☐ Põllumajandustooted

☑ Veinid

☐ Piiritusjoogid

4. **Riik, kuhu geograafiline piirkond kuulub**

Küpros

5. **Standardmuudatusest teavitav liikmesriigi ametiasutus**

Nimetus

Põllumajanduse, maaelu arendamise ja keskkonnaministeerium – põllumajanduse osakond, viinamarjakasvatuse ja önoloogia talitus

6. **Muudatuse käsitamine standardmuudatusena**

Muudatused käsitlevad a) veinide kirjeldust, b) liigitatud veiniviinamarjasorte, millest veini valmistatakse, ja c) maksimaalset saagikust hektari kohta.

Need standardmuudatused on hõlmatud määruse (EL) 2024/1143 artikli 24 lõikega 4.

Nende standardmuudatuste eesmärk on parandada kaitstud geograafilise tähise „Λευκωσία“ tootespetsifikaati, ilma et see ohustaks seost koonddokumendis määratletud geograafilise piirkonnaga ja tekitaks täiendavaid piiranguid toote turustamisele.

Muudatus ei hõlma toote nimetuse või kategooria muutmist, mille suhtes kohaldatakse veini puhul määruse (EL) 2024/1143 artikli 24 lõike 3 punkti a alapunkti ii.

([1]) Komisjoni 30. oktoobri 2024. aasta delegeeritud määrus (EL) 2025/27, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2024/1143 geograafiliste tähiste, garanteeritud traditsiooniliste toodete ja vabatahtlike kvaliteedimõistete registreerimist ja kaitset käsitlevate eeskirjadega ning tunnistatakse kehtetuks delegeeritud määrus (EL) nr 664/2014 (ELT L, 2025/27, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/27/oj).

7. **Heakskiidetud standardmuudatus(t)e kirjeldus**

Pealkiri

Muudatuste kirjeldus

Kirjeldus

Standardmuudatused hõlmavad järgmist:

a) sõnastust on ajakohastatud kooskõlas kehtivate ELi ja/või Küprose õigusaktidega analüütiliste omaduste osas, asendades eelkõige valgete veinide keskmised väärtused nõutavate parameetrite miinimum- ja maksimummääradega ning lisades roosade ja punaste veinide nõutavate parameetrite miinimum- ja maksimummäärad;

b) organoleptiliste omaduste sõnastust on asjakohastatud; eelkõige on täiendatud/parandatud valgete veinide värvuse, aroomi ja maitseomaduste kirjeldusi, asendades need täielike kirjeldustega, ning lisatud on roosade ja punaste veinide organoleptiliste omaduste kirjeldused;

c) ajakohastatud on lubatud veiniviinamarjasortide loetelu, milles on nimetusi parandatud vastavalt uuele kehtivale riiklikule klassifikatsioonile ja lisatud sort „Βασίλισσα“;

d) maksimaalset saagikust hektari kohta on diferentseeritud/kohandatud vastavalt veini tüübile (valge, roosa ja punane).

☑ See muudatus mõjutab ka koonddokumenti.

KOONDDOKUMENT

Veini päritolunimetused ja kaitstud geograafilised tähised

„Λευκωσία“

ELi viitenumber: PGI-CY-A1621-AM02 – 1.7.2026

1. **Nimetus (nimetused)**

„Λευκωσία“

2. **Geograafilise tähise tüüp**

☐ KPN

☑ KGT

3. **Riik, kuhu määratletud geograafiline piirkond kuulub**

Küpros

4. **Põllumajandustoote klassifikatsioon vastavalt kombineeritud nomenklatuuri rubriigile ja koodile, nagu on osutatud määruse (EL) 2024/1143 artikli 6 lõikes 1**

2204 – Viinamarjaveinid värsketest viinamarjadest, k.a kangendatud veinid; viinamarjavirre, v.a rubriiki 2009 kuuluv

5. **Määruse (EL) nr 1308/2013 VII lisa II osas loetletud viinamarjasaaduste kategooriad**

1. Vein

6. **Veini(de) kirjeldus**

Viinamarjasaadus

Valge vein

Organoleptilised omadused

Välimus

hele rohekaskollane värvus, mis võib muutuda kollakaks käärimiseelsel ekstraheerimisel madalal temperatuuril, kääritamisjärgsel laagerdumisel (settel laagerdamine ja veini segamine) ja/või laagerdumisel puitvaatides või pudelites.

Aroom

valge viljalihaga puuviljade, troopiliste puuviljade ja lillede aroom sõltuvalt sellest, millistest viinamarjasortidest veine valmistatakse ja millist veinivalmistustehnoloogiat kasutatakse, ning võimalik, et ka vürtsikas nüanss pärast puidust vaatides laagerdumist.

Maitse

täidlane (tänu looduslikule alkoholile), mineraalsusele ja elavale happesusele, keskmiselt aromaatne järelmaitse.

Lisateave organoleptiliste omaduste kohta

—

Analüütilised omadused

Maksimaalne üldalkoholisisaldus (mahuprotsentides)	20
Minimaalne tegelik alkoholisisaldus (mahuprotsentides)	10
Minimaalne üldhappesus	46,6
Minimaalse üldhappesuse ühik	milliekvivalentides liitri kohta
Maksimaalne lenduvate hapete sisaldus (milliekvivalentides liitri kohta)	18
Maksimaalne vääveldioksiidi üldsisaldus (milligrammides liitri kohta)	200

Lisateave analüütiliste omaduste kohta

—

☑ Käesolevas punktis loetlemata analüütilised omadused vastavad kohaldatavates ELi õigusaktides sätestatud piirnormidele.

Viinamarjasaadus

Punane vein

Organoleptilised omadused

Välimus

selge, lillaka tooniga, pärast pudelis laagerdumist tumepunase või ka telliskivipunase varjundiga.

Aroom

kompleksne punaste puuviljade ja lillede aroom sõltuvalt sellest, millistest viinamarjasortidest veine valmistatakse ja millist veinivalmistustehnoloogiat kasutatakse, ning võimalik, et ka vürtsikas nüanss pärast puidust vaatides laagerdumist.

Maitse

täidlane (tänu looduslikule alkoholile), hea struktuuriga, tugevate tanniinidega, tasakaalustatud happesusega ning keskmise kuni pika aromaatse järelmaitsega.

Lisateave organoleptiliste omaduste kohta

—

Analüütilised omadused

Maksimaalne üldalkoholisisaldus (mahuprotsentides)	20
Minimaalne tegelik alkoholisisaldus (mahuprotsentides)	11
Minimaalne üldhappesus	46,6
Minimaalse üldhappesuse ühik	milliekvivalentides liitri kohta
Maksimaalne lenduvate hapete sisaldus (milliekvivalentides liitri kohta)	20
Maksimaalne vääveldioksiidi üldsisaldus (milligrammides liitri kohta)	150

Lisateave analüütiliste omaduste kohta

—

☑ Käesolevas punktis loetlemata analüütilised omadused vastavad kohaldatavates ELi õigusaktides sätestatud piirnormidele.

Viinamarjasaadus

Roosa vein

Organoleptilised omadused

Välimus

selge, sibulakoore värvi, lõheroosa või muu punase varjundiga.

Aroom

väikeste punaste puuviljade ja maitsetaimede aroom sõltuvalt viinamarjasortidest, millest vein on valmistatud, ja kasutatavast veinivalmistustehnoloogiast.

Maitse

täidlane (tänu looduslikule alkoholile), mineraalsusele ja elavale happesusele, keskmiselt aromaatne järelmaitse.

Lisateave organoleptiliste omaduste kohta

—

Analüütilised omadused

Maksimaalne üldalkoholisisaldus (mahuprotsentides)	20
Minimaalne tegelik alkoholisisaldus (mahuprotsentides)	10
Minimaalne üldhappesus	46,6
Minimaalse üldhappesuse ühik	milliekvivalentides liitri kohta
Maksimaalne lenduvate hapete sisaldus (milliekvivalentides liitri kohta)	18
Maksimaalne vääveldioksiidi üldsisaldus (milligrammides liitri kohta)	200

Lisateave analüütiliste omaduste kohta

—

☑ Käesolevas punktis loetlemata analüütilised omadused vastavad kohaldatavates ELi õigusaktides sätestatud piirnormidele.

7. **Veinivalmistustavad**

7.1. *Veini või veinide valmistamiseks kasutatavad konkreetsed veinivalmistustavad ja sellekohased vastavad piirangud*

Veinivalmistustava

—

Veinivalmistustava liik

Veinivalmistamisele kohaldatav piirang

Kirjeldus

Viinamarjaistandused tuleb kanda pädeva asutuse istandusregistrisse ja need peavad olema vähemalt neli aastat vanad, kusjuures iga hektari kohta peab olema vähemalt 168 viinapuud.

Viinapuude hooldamine: mehaaniline või keemiline igal veiniaastal.

Kärpimine: igal veiniaastal

Veinivalmistustava

—

Veinivalmistustava liik

Veinivalmistamisele kohaldatav piirang

Kirjeldus

Veini valmistamine peab toimuma asjaomases halduspiirkonnas või selle vahetus läheduses.

7.2. *Maksimaalne saagikus*

Kõik veinid/kategooriad/sordid/tüübid

Valge vein

Maksimaalne saagikus

Maksimaalne saagikus	14 000
Maksimaalse saagikuse ühik	kilogrammi viinamarju hektari kohta

Kõik veinid/kategooriad/sordid/tüübid

Roosa vein

Maksimaalne saagikus

Maksimaalne saagikus	10 500
Maksimaalse saagikuse ühik	kilogrammi viinamarju hektari kohta

Kõik veinid/kategooriad/sordid/tüübid

Punane vein

Maksimaalne saagikus

Maksimaalne saagikus	10 500
Maksimaalse saagikuse ühik	kilogrammi viinamarju hektari kohta

8. **Andmed veiniviinamarjasordi või -sortide kohta, millest vein või veinid on valmistatud**

— Alicante Bouschet

— Altesse

— Cabernet Franc

— Cabernet Sauvignon

— Carignan – Carignan Noir

— Chardonnay

— Chenin Blanc

— Cinsaut – Cinsault, Oeillade

— Gamay – Gamay Noir

— Gewurztraminer – Traminer

— Grenache – Grenache Noir

— Malbec

— Malvasia Bianca

— Malvasia Grossa

— Malvasia Lunga

— Malvasia di Candia – Malvasia Aromatica

— Merlot – Merlot Noir

— Mourvedre – Mataro

— Mueller Thurgau – Muller Thurgau

— Palomino

— Pinot Blanc

— Pinot noir,

— Rielsing – Rhine Riesling

— Sangiovese

— Sauvignon Blanc

— Semillon

— Sylvaner

— Syrah – Shiraz

— Ugni Blanc – Trebbiano

— Viognier

— Zinfandel – Primitivo

— Agiorgitiko

— Athiri – Athiri aspro

— Athiri Mavro– Mavrathiro

— Assyrtiko

— Vasilissa – Vasilissa Morokanella

— Vertzami – Lefkada

— Vlouriko – Flouriko

— Giannoudi

— Thrapsathiri

— Kanella

— Korinthiaki

— Limnio

— Mandilaria

— Maratheftiko – Vamvacada, Pampatzia

— Mavrodafni

— Mavrotragano

— Mavro – Dopio Mavro Ampelisimo

— Morokanella

— Moschato Alexandrias – Malaga, Muscat d'Alexandrie

— Moschato Amvourgou – Muscat noir, Muscat de Hambourg

— Moschato Aspro – Muscat Ottonel, Moscato Samou

— Moschato Kyprou

— Moschofilero

— Xinomavro

— Xinisteri

— Ofthalmo

— Promara

— Roditis

— Soultanina – Soultana

— Spourtiko

9. **Määratletud geograafilise piirkonna täpne määratlus**

Nikosia maakonna halduspiirid.

10. **Seos geograafilise piirkonnaga**

Põhjuslik seos geograafilise päritoluga põhineb

☑ mainel;

☑ erilisel kvaliteedil;

☑ muudel omadustel.

Veinitoote kategooria

1. Vein

Seose kokkuvõte

Kaitstud geograafilise tähise „Λευκωσία“ puhul tuleneb põhjuslik seos viinamarjasaaduste geograafilise päritolupiirkonna erilistest looduslikest ja inimteguritest, mis mõjutavad oluliselt toodetud veinide organoleptilisi omadusi, nagu on kirjeldatud punktis „Veinide kirjeldus“.

A. Looduslikud tegurid

Nikosia provints asub Küprose Vabariigi tegeliku kontrolli all olevate Küprose alade põhjaosas ning piirneb edelas Paphose provintsiga, põhjas Kyrenia provintsiga, kagus Larnaca provintsiga, idas Famagusta provintsiga ja lõunas Limassoli provintsiga. Nikosia provintsi pindala on 2 717 ruutkilomeetrit ja see moodustab ligikaudu 30 % Küprose kogupindalast.

Topograafilised/mullastikutingimused

Järsu loodusliku kaldega mägisel maastikul, mis asub 500–1 300 meetri kõrgusel merepinnast ja mille keskmise kalle on 20–40°, on palju kuristikke ja mäeahelikke ning siinsed mullad on vulkaanilised, kivised ja väheviljakad. Viinamarjakasvatuse võimaldamiseks on maapind enamasti kujundatud terrassideks, mida toetavad traditsioonilised kuivkivimüürid.

Kliimatingimused

Nikosia provintsi, nagu ka kogu Küprose kliimat iseloomustab vahemereline kliima, mille keskmised näitajad sõltuvad paikkonna reljeefist ja kõrgusest. Kliimale on iseloomulikud peamiselt kuumad ja kuivad suved, mis kestavad mai keskpaigast septembri keskpaigani ning pehmed talved novembrist veebruarini. Nikosia viinamarjakasvatuspiirkonnad asuvad peamiselt Troodose mäeaheliku põhjanõlvadel. Suvel on keskmine päevane temperatuur 23–26 °C ja talvel 7–8 °C. Päikesepaiste kestus on keskmiselt 8 tundi päevas. Aasta keskmine sademete hulk on 600–950 mm. Sademeid on kõige rohkem detsembris, jaanuaris, veebruaris ja märtsis, samas kui ülejäänud kuudel on sademete hulk minimaalne. Tavaliselt sajab lund kahe kuu jooksul detsembrist jaanuarini üle 1 000 meetri kõrgusel asuvatel aladel.

Kõigi eespool nimetatud tingimuste tõttu (suhteliselt õhuke ja väheviljakas muld, soe kliima ja vähene sademete hulk) on viinapuudel veepuudus ja nad toodavad suhteliselt väikeses koguses viinamarju, mille koostis on looduslikult kontsentreerunud. See annab geograafilise päritoluga veinidele aromaatse maitse ja struktuuri, mida on kirjeldatud punktis „Veinide kirjeldus“.

B. Inimtegurid

Kuna viinamarjaistandused asuvad väheviljakatel nõlvadel on nende harimine eriti keeruline. Enamikus viinamarjaistandustes on viinapuud istutatud ebakorrapäraselt. Viinapuude kärpimisel järgitakse peamiselt traditsioonilist lehtrikujuliseks lõikamist ning enamasti kasvatatakse sorte „Mavro“, „Xynisteri“ ja „Maratheftiko“. Maksimaalse saagikuse määrasid kindlaks tootjad ise (viinamarjakasvatajad ja veinitootjad) aja jooksul kogutud empiiriliste andmete põhjal ning see kehtestati ametlikult 2004. aastal siseriiklike õigusaktidega. Traditsiooniliste terrasside rajamine ja kuivkivimüüride ehitamine on samuti oluline inimsekkumine selles piirkonnas. Lubatud veinivalmistustavad on sätestatud ELi õigusaktides ning riiklikes õigusaktides on sätestatud minimaalne naturaalne alkoholisisaldus mahuprotsentides.

Põhjuslik seos

Kaitstud geograafilise tähise „Λευκωσία“ seos piirkonnaga on tugevalt mõjutatud inimteguritest ning mulla- ja kliimatingimustest. Määratletud geograafilise piirkonna punaste veinide suure alkoholisisalduse ja tugeva tanniinise struktuuri tagavad eelkõige vulkaanilise päritoluga mullad (enamasti gabro- ja diatomiitmullad), väga mägine maastik, asukoht suhteliselt kõrgel merepinnast, maastiku kalle ja õhukesed mullad, temperatuur, päikesepaiste, suur sademete hulk ja viinapuude kärpimine traditsioonilisel *gobelet*'-meetodil. Kaitstud geograafilise tähise „Λευκωσία“ seos piirkonnaga on tugevalt mõjutatud inimteguritest ning mulla- ja kliimatingimustest.

11. **Kohaldatavad lisanõuded**

Nõude/erandi pealkiri

Veini valmistamine peab toimuma asjaomases halduspiirkonnas või selle vahetus läheduses.

Õigusraamistik

Liikmesriigi õigusaktid

Täiendava nõude/erandi liik

Määratletud geograafilises piirkonnas tootmisega seonduv erand

Nõude/erandi kirjeldus

Vastavalt riiklikule õigusaktile (haldusnorm – KDP nº 536/2014) toimub veinivalmistamine määratletud piirkonnas või selle vahetus läheduses.

Nõude/erandi pealkiri

Kohustuslikud andmed veini suhkrusisalduse kohta

Õigusraamistik

Liikmesriigi õigusaktid

Täiendava nõude/erandi liik

Märgistamisega seotud lisasätted

Nõude/erandi kirjeldus

Vastavalt riiklikule õigusaktile (haldusnorm – KDP nr 52/2016) on veini suhkrusisaldust käsitlevate andmete esitamine kohustuslik.

Nõude/erandi pealkiri

Aastakäigu kohustuslik märkimine.

Õigusraamistik

Liikmesriigi õigusaktid

Täiendava nõude/erandi liik

Märgistamisega seotud lisasätted

Nõude/erandi kirjeldus

Vastavalt riiklikule õigusaktile (haldusnorm – KDP nr 52/2016) on aastakäigu märkimine kohustuslik. Seda kohustust ei kohaldata pakendite puhul, mille nominaalmaht on kuni 200 ml, ja veinide suhtes, mis määruse (EL) 2019/33 artikli 49 kohaselt ei vasta aastakäigu vabatahtliku märgistamise tingimustele.

Elektrooniline viide (URL) tootespetsifikaadi avaldamisele

https://bit.ly/3SFwsM8